

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ**

Кафедра **Іноземних мов з латинською мовою та медичною
термінологією**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
Української медичної стоматологічної академії

професор _____ І. Кайдашев
«27» травня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова наукового спілкування

(повна назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки **22 «Охорона здоров'я»; 09 «Біологія»**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність **222 «Медицина»; 221 «Стоматологія»; 091 «Біологія»**

(шифр і назва спеціальності)

Полтава – 2020

Робоча програма Англійська мова наукового спілкування
(назва спеціальності)

Для аспірантів *напрямку підготовки* **22 «Охорона здоров'я»; 09 «Біологія»**
спеціальності **222 «Медицина»; 221 «Стоматологія»; 091 «Біологія»**
«27» травня 2020 року

Розробники: доцент кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією., к. філол. н, доц. Костенко В.Г., зав. кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією., к. пед. н., доц. Беляєва О.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

Протокол № 19 від «27» травня 2020 року

Завідувач кафедри _____
(підпис)

доц., к. пед. н. О.М. Беляєва
(ініціали та прізвище)

ВСТУП

Навчальна дисципліна Англійська мова наукового спілкування

(назва дисципліни)

є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за третім рівнем вищої освіти галузі знань медицина / стоматологія / біологія

з напрямку підготовки **22 «Охорона здоров'я»; 09 «Біологія»**

спеціальності **222 «Медицина»; 221 «Стоматологія»; 091 «Біологія»**

Дана дисципліна

нормативна

(нормативна, за вибором)

Викладається у I-II семестрі I року навчання в **обсязі – 180 год.**

Загальний обсяг:

(**6 кредитів ECTS**) зокрема: *лекції – 10 год., практичні 80 год. семінарські заняття та лабораторні – не передбачені., самостійна робота – 90 год.* У курсі передбачено **2** змістових модулів та **1 (2 год)** модульна атестація. Завершується дисципліна – **іспитом.**

Мета дисципліни – сформувати загальні та професійно-орієнтовані компетенції (лінгвістичну, мовленнєву, прагматичну), які забезпечують необхідну для науковця комунікативну самостійність та ефективність у сферах професійного, академічного та ситуативно-побутового спілкування в усній та письмовій формах.

Завдання – полягають у вдосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з англійської мови, набутих в обсязі програми вищого навчального закладу, та їх активізації для здійснення науково-дослідної діяльності.

Структура курсу

В результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- специфіку лексичних засобів вираження змісту текстів з фаху, на багатозначність службових і загальнонаукових слів, на механізм слово творення, на явище синонімії і омонімії, на вживання фразеологічних словосполук, слів і словосполучень, фразеологізмів, властивих усному мовленню в ситуаціях ділового спілкування, на знання і правильне читання скорочень, аббревіатур, формул, символів тощо;
- типові для наукового стилю складні синтаксичні конструкції, звороти з неособовими дієслівними формами, пасивні конструкції, багатоелементні означення, усічені граматичні конструкції, емфатичні та інверсійні структури;
- про особливості мови і стилю, теорії і практики перекладу науково-технічної літератури: поняття перекладу, еквівалент і аналог, перекладацькі трансформації, компенсації втрат при перекладі, контекстуальні заміни, багатозначність слів, збіг та розбіжності значень інтернаціональних слів тощо.

ВМІТИ:

- застосовувати прийоми оглядового, ознайомчого і вивчаючого читання на матеріалах оригінальної наукової інформації з фаху.
- вести наукові дискусії та спілкуватися на рівні професійної / побутової тематики та ситуацій, пов'язаних із перебуванням у закордонному відрядженні;
- сприймати і розуміти монологічні та діалогічні висловлювання носіїв мови в межах професійної та побутово-ситуативної тематики на рівні 85—90% інформації при темпі її подання 120—150 слів на хвилину;
- складати іноземною мовою анотації та реферати до наукових статей, матеріалів дослідження тощо.
- написати доповідь, повідомлень, приватні чи ділові листи, інші основні види документації (заяви на участь у конференції, складання стислого автобіографічного нарису тощо).

Місце дисципліни (в структурно-логічній схемі підготовки фахівців відповідного напрямку).

Нормативна навчальна дисципліна «Англійська мова наукового спілкування» **безпосередньо спирається на попереднє вивчення таких дисциплін:**

- Латинська мова (І курс);
- Іноземна мова (І курс);
- Іноземна мова за професійним спрямуванням (ІІ курс).

Зв'язок з іншими дисциплінами: вивчення даної дисципліни базується на професійних та навчальних уміннях; охоплює професійний та академічний зміст сфери предметних знань.

Англійська мова наукового спілкування як навчальна дисципліна:

- а) ґрунтується на вивченні студентами базових природничих дисциплін (біології, фізики, хімії, анатомії, фізіології), клінічних дисциплін, історії та філософії науки та інтегрується з цими дисциплінами;
- б) закладає основи знань з медичної, стоматологічної та біологічної термінології, з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності;
- в) отримані знання з іноземної мови будуть використані для використання іноземної літератури під час підготовки до занять та під час виконання дисертаційної роботи.

Контроль знань і розподіл балів, які отримують студенти.

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1 -18, а у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 19 - 28. Обов'язковим для іспиту/заліку є виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною програмою, та отримання кількості балів, не менших за мінімальну. Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля. Форма проведення підсумкового модульного контролю стандартизована, і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Конкретні форми ПМК визначаються у робочій навчальній програмі.

Оцінювання за формами контролю¹: (як приклад)

	ЗМ1		ЗМ2	
	<i>Min. – 2 балів</i>	<i>Max. – 5 балів</i>	<i>Min. – 2 бали</i>	<i>Max. – 6 балів</i>
Говоріння / Письмо	0,5	1	0,5	2
Виконання завдань на переклад	0,5	1	0,5	1
Виконання лексико-граматичних тестових завдань	0,5	1	0,5	1
Аудіювання	0,5	2	0,5	2
Модульна контрольна робота	-	-		
„3” – мінімальна/максимальна оцінку, яку може отримати студент. ¹ – мінімальна/максимальна залікова кількість робіт чи завдань.				

Для аспірантів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж *критично-розрахунковий мінімум – 56 (36 (ЗМ1) + 18 (ЗМ2)) балів* для одержання іспиту/заліку обов’язково слід відпрацювати практичні заняття, з яких було отримано негативні оцінки.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	іспит / залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	36	18	20	76
<i>Максимум</i>	90	45	40	175

При цьому, кількість балів:

- 1-35 відповідає оцінці «незадовільно» з обов’язковим повторним вивченням дисципліни;
- 36-59 відповідає оцінці «незадовільно» з можливістю повторного складання;
- 60-76 відповідає оцінці «задовільно» («достатньо»);
- 77-90 відповідає оцінці «задовільно»;
- 91-105 відповідає оцінці «добре»;
- 106-134 відповідає оцінці «добре» («дуже добре»);
- 135-175 відповідає оцінці «відмінно».

¹ Див. Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу від 1 жовтня 2010 року, а також Розпорядження ректора «Про методику розрахунку підсумкової оцінки дисциплін, які читаються два і більше семестри» від 29 вересня 2010 року

Шкала відповідності (за умови іспиту)

За 175 – бальною шкалою	За національною шкалою	
135 – 175	5	Відмінно
134 – 106	4	Добре
105 – 91		
76 – 90	3	Задовільно
60 – 75		
36 – 59	2	Не задовільно
1 – 36		

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Академічний медичний дискурс.

ТЕМА 1. Англійська мова як засіб міжнародного наукового і професійного спілкування (5 год.).

Поняття про мову як динамічну систему комунікації. Основні характеристики фонетичного та граматичного рівнів. Структура англійського речення. Типи речень. Прості та складні речення.

ТЕМА 2. Система дієслівних часів англійської мови (5 год.).

Активний та пасивний стан: значення, утворення, особливості перекладу. Дієслівні категорії, поширені в академічному дискурсі.

ТЕМА 3. Спосіб дієслів як граматична категорія (5 год.).

Неособові форми дієслова та їхні звороти: функції, переклад, вживання в академічному дискурсі. Особливості пунктуації в англійському науковому тексті.

ТЕМА 4. Лексика та фразеологія наукового тексту. Концепт, поняття, термін (5 год.).

Терміносфера фаху. Понятійний апарат. Сучасні тенденції термінотворення. Основні способи та прийоми перекладу лексичних одиниць.

ТЕМА 5. Наукова комунікація. Особливості наукового стилю англійської мови (2 год.).

Жанрова стратифікація англійського медичного дискурсу. Структурно-композиційні, мовні, стилістичні, прагматичні ознаки основних жанрових форм.

ТЕМА 6. Науковий текст як інтелектуальний продукт, результат професійного наукового викладу думки (8 год.).

Лексичні засоби, фразеологічні кліше, граматичний реєстр вираження **наукової** ідеї, факту, проблеми, гіпотези, теорії як форм наукового пізнання.

ТЕМА 7. Вторинно-інформаційні жанри. Реферат як самостійне наукове дослідження (6 год.).

Типи рефератів (abstract, synopsis, summary, essay). Опрацювання матеріалу дослідження, джерела інформації. Оглядовий переклад англomовного наукового тексту. Переклад заголовків книг і статей.

ТЕМА 8. Вторинно-інформаційні жанри. Анотація наукової статті (6 год.).

Види анотацій. Мовно-стилістичні та структурно-композиційні особливості анотації. Архітектоніка тексту: типи абзаців, їх побудова. Засоби логічної, змістової та композиційної цілісності тексту.

ТЕМА 9. Вторинно-інформаційні науково-критичні жанри (4 год.).

Мовно-стилістичні та структурно-композиційні особливості критичного відгуку на статтю.

ТЕМА 10. Типи наукових досліджень (experiment, case-control studies, cohort studies, trials, variables) (8 год.).

Основні методологічні параметри наукового дослідження, засоби їх вираження в англomовних наукових текстах.

ТЕМА 11. Жанри формально-первинної наукової комунікації. Оглядова стаття (8 год.)

(Review articles, Literary review). Типи (Non-systematic, Systematic reviews, Meta-analysis), їхні структурно-композиційні та мовно-стилістичні особливості.

ТЕМА 12. Жанри формально-первинної наукової комунікації. Експериментальна журнальна стаття (research paper) (8 год.).

Структурно-композиційні особливості жанру. Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоку “Results” (Describing data / findings. Analyzing data. Summarizing the data in visual form). Оформлення таблиць, ілюстративного матеріалу.

ТЕМА 13. Експериментальна журнальна стаття (research paper) (6 год.).

Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоків “Methods and Materials” та “Introduction”.

ТЕМА 14. Експериментальна журнальна стаття (research paper) (8 год.).

Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоку “Discussion” (Describing the results).

ТЕМА 15. Експериментальна журнальна стаття (research paper) (4 год.).

Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоку “Conclusion”. Заголовковий комплекс. Виявлення вдячності (acknowledgement). Способи оформлення посилань на джерела.

ТЕМА 16. Периферійні жанри наукового дискурсу (6 год.).

Стаття-клінічний випадок (case-report), доповіді (conference abstracts, conference report), їхні структурно-композиційні та мовно-стилістичні характеристики.

ТЕМА 17. Жанри конференційного спілкування (4 год.).

Типи (інформаційне повідомлення, тези доповіді, усна і стендова доповіді, комп'ютерна презентація PowerPoint, роздавальний матеріал (handout), матеріали конференції). Їхні структурно-композиційні та мовно-стилістичні особливості. Поняття про нежанри наукового дискурсу.

ТЕМА 18. Складання CV (резюме) / Bio-data. (4 год.).

Типи. Лексичні, граматичні, структурно-композиційні засоби, кліше.

ТЕМА 19. Біологічні системи як об'єкти вивчення. Види біологічних систем. Типи науково-педагогічного дискурсу (8 год.).

Типи (лекції, інструкції), їхні жанрово-стилістичні та лексико—граматичні особливості. Характеристики.

ТЕМА 20. Принципи організації та функціонування клітинного, тканинного, організмового рівнів життя. Суміжні жанри наукового дискурсу (8 год.).

Інформаційно-аналітичні жанри: «обговорення за круглим столом», «інтерв'ю», лист до редакції, повідомлення (про конференції, що мають відбутися, про нові наукові й технічні розробки) їхні жанрово-стилістичні характеристики.

ТЕМА 21. Організм людини як біологічна система. Особливості перекладу патентних заявок (8 год.).

Структурно-композиційні характеристики. Титульна частина; попередній опис; повний опис; патентна формула. Жанрово-стилістичні та лексико-граматичні характеристики.

ТЕМА 22. Нозологія, номенклатура та класифікація захворювань. Жанри неформальної наукової комунікації (8 год.).

Листи-запрошення до участі в наукових форумах, листи-запити та рекомендаційні листи, їхні жанрово-стилістичні характеристики. Заповнення анкет.

ТЕМА 23. Нозологія, етіологія та патогенез. Типи ділових листів (8 год.).

Структурно-композиційні, мовно-стилістичні особливості подання на грант, складання науково-дослідного проекту.

ТЕМА 24. Постановка діагнозу. Різновиди медичних форм та їх заповнення (8 год.).

Збір анамнезу (past medical history, family history, social history), обстеження, ознаки та симптоми. Стандартні медичні аббревіатури. Жанрові та лексико-граматичні характеристики поінформованої добровільної згоди пацієнта на заплановані медичні процедури.

ТЕМА 25. Постановка діагнозу. Лист-направлення (8 год.).

Жанрово-стилістичні особливості листа-направлення (letter of referral). Методи візуалізації, лабораторні дослідження: назви методик; одиниці вимірювання. Повідомлення про результати обстеження та складання плану лікування.

ТЕМА 26. Терапевтичні підходи в лікуванні. Інформаційні документи (8 год.).

Ввічливість, тактовність та політична коректність при спілкуванні (sensitive issues; вибір слів, мотивований тактовністю). Типи інформаційних документів (оголошення, описання курсів та програм).

ТЕМА 27. Хірургічне лікування. Науково-дослідний проект (6 год.).

Напрямки сучасної хірургії та її терміносфера (терміни, професіоналізми, галузева фразеологія). Записи в журналі оперативних втручань. Типи жанрів неформальної наукової комунікації (“електронна групова дискусія” і “науковий блог”), їхні характеристики.

ТЕМА 28. Підсумковий модульний контроль (6 год.)

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	П/З	С/Р
Змістовий модуль 1. Академічний медичний дискурс				
1.	Тема 1. Англійська мова як засіб міжнародного наукового і професійного спілкування. Поняття про мову як динамічну систему. Основні характеристики фонетичного та граматичного рівнів. Структура англійського речення. Типи речень. Прості та складні речення.	2	2	2
2.	Тема 2. Система дієслівних часів англійської мови. Активний та пасивний стан: значення, утворення, особливості перекладу. Дієслівні категорії, поширені в академічному дискурсі.	2		2
3.	Тема 3. Спосіб дієслів як граматична категорія. Неособові форми дієслова та їхні звороти: функції, переклад, вживання в академічному дискурсі. Особливості пунктуації в англомовному науковому тексті.	2	2	2
4.	Тема 4. Лексика та фразеологія наукового тексту. Концепт, поняття, термін. Терміносфера фаху.	2		2

	Понятійний апарат. Сучасні тенденції термінотворення. Основні способи та прийоми перекладу лексичних одиниць.			
5.	Тема 5. Наукова комунікація. Особливості наукового стилю англійської мови. Жанрова стратифікація англомовного медичного дискурсу. Структурно-композиційні, мовні, стилістичні, прагматичні ознаки основних жанрових форм.	2	-	-
6.	Тема 6. Науковий текст як інтелектуальний продукт, результат професійного наукового викладу думки. Лексичні засоби, фразеологічні кліше, граматичний реєстр вираження наукової ідеї, факту, проблеми, гіпотези, теорії як форм наукового пізнання.		4	4
7.	Тема 7. Вторинно-інформаційні жанри. Реферат як самостійне наукове дослідження. Типи рефератів (abstract, synopsis, summary, essay). Опрацювання матеріалу дослідження, джерела інформації. Оглядовий переклад англомовного наукового тексту. Переклад заголовків книг і статей.		2	4
8.	Тема 8. Вторинно-інформаційні жанри. Анотація наукової статті. Види анотацій. Мовно-стилістичні та структурно-композиційні особливості анотації. Архітектоніка тексту: типи абзаців, їх побудова. Засоби логічної, змістової та композиційної цілісності тексту.		4	2
9.	Вторинно-інформаційні науково-критичні жанри. Мовно-стилістичні та структурно-композиційні особливості критичного відгуку на статтю.		2	2
10.	Типи наукових досліджень (experiment, case-control studies, cohort studies, trials, variables). Основні методологічні параметри наукового дослідження, засоби їх вираження в англомовних наукових текстах.		4	4
11.	Жанри формально-первинної наукової комунікації. Оглядова стаття (Review articles, Literary review). Типи (Non-systematic, Systematic reviews, Meta-analysis), їхні структурно-композиційні та мовно-стилістичні особливості.		4	4
12.	Жанри формально-первинної наукової комунікації. Експериментальна журнальна стаття (research paper) Структурно-композиційні особливості жанру. Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоку "Results" (Describing data / findings. Analyzing data.		4	4

	Summarizing the data in visual form). Оформлення таблиць, ілюстративного матеріалу. Одиниці вимірювання та їх умовні позначення. Головні одиниці CI.			
13.	Експериментальна журнальна стаття (research paper). Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоків “Methods and Materials” та “Introduction”.		2	4
14.	Експериментальна журнальна стаття (research paper). Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоку “Discussion” (Evaluating the results).		4	4
15.	Експериментальна журнальна стаття (research paper). Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоку “Conclusion”. Заголовковий комплекс. Виявлення вдячності (acknowledgement). Способи оформлення посилань на джерела.		2	2
16.	Периферійні жанри наукового дискурсу. Стаття-клінічний випадок (case-report), доповіді (conference abstracts, conference report), їхні структурно-композиційні та мовно-стилістичні характеристики.		2	4
17.	Жанри конференційного спілкування. Типи (інформаційне повідомлення, тези доповіді, усна і стендова доповіді, комп’ютерна презентація PowerPoint, роздавальний матеріал (хендаут), матеріали конференції). Їхні структурно-композиційні та мовно-стилістичні особливості. Поняття про неожанри наукового дискурсу.		2	2
18.	Складання CV (резюме) / Bio-data. Типи, лексичні, структурно-композиційні особливості, кліше.		2	2
		10	42	50
Змістовий модуль 2 . Професійний медичний дискурс.				
19.	Біологічні системи як об’єкти вивчення. Види біологічних систем. Типи науково-педагогічного дискурсу. Типи (лекції, інструкції), їхні стилістичні, граматичні, лексико-семантичні характеристики.		4	4
20.	Принципи організації та функціонування клітинного, тканинного, організмowego рівнів життя. Суміжні жанри наукового дискурсу: статті типу «обговорення за круглим столом», «інтерв’ю», повідомлень (про конференції, що мають відбутися,		4	4

	про нові наукові й технічні розробки) їхні жанрово-стилістичні характеристики.			
21.	Організм людини як біологічна система. Особливості перекладу патентних заявок: тигульна частина; попередній опис; повний опис; патентна формула. .		4	4
22.	Нозологія, номенклатура та класифікація захворювань. Типи ділових листів. Листи-запрошення до участі в наукових форумах, листи-запити та рекомендаційні листи, їхні жанрово-стилістичні характеристики. Заповнення анкет		4	4
23.	Нозологія, етіологія та патогенез. Структурно-композиційні, мовно-стилістичні особливості подання на грант, складання науково-дослідного проекту.		4	4
24.	Постановка діагнозу. Різновиди медичних форм та їх заповнення. Збір анамнезу (past medical history, family history, social history). обстеження, ознаки та симптоми. Стандартні медичні аббревіатури. Дані профілактичного огляду. Поінформована добровільна згода пацієнта.		4	4
25.	Постановка діагнозу: методи візуалізації, лабораторні дослідження. Повідомлення про результати обстеження та план лікування. Жанрово-стилістичні особливості листа-направлення (letter of referral).		4	4
26.	Терапевтичні підходи в лікуванні. Інформаційні документи. Хімічні, фізичні та біологічні методи. Типи інформаційних документів (оголошення, описання курсів та програм). Ввічливість та політична коректність при спілкуванні (вибір слів, мотивований тактовністю).		4	4
27.	Хірургічне лікування.. Напрямки сучасної хірургії та її терміносфера (терміни, професіоналізми, галузева фразеологія). Записи в журналі оперативних втручань. Типи жанрів неформальної наукової комунікації (“електронна групова дискусія” і “науковий блог”), їхні характеристики.		4	4
28.	Індивідуальна модульна контрольна робота		2	4
			38	40
	ВСЬОГО	10	80	90

Загальний обсяг: **180 год.**, в тому числі:

Лекцій – **10 год.**

Практичні заняття – **80 год.**

Семінари – не передбачено.

Самостійна робота – **90 год.**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Академічний медичний дискурс.

ТЕМА 1. Англійська мова як засіб міжнародного наукового і професійного спілкування (5 год.)²

Лекція 1. Англійська мова як засіб міжнародного наукового і професійного спілкування. Поняття про мову як динамічну систему. Основні характеристики фонетичного та граматичного рівнів. Структура англійського речення.

Практичне заняття – 1 год.

1. Англійська мова як засіб міжнародного наукового і професійного спілкування. Структура англійського речення.

Завдання для самостійної роботи (2 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англійського тексту за вибором аспіранта.
3. Структура англійського речення. Типи речень. Прості і складні речення.

Контрольні запитання та завдання

1. Артикуляційна база англійської мови.
2. Ритм та інтонація в англійському реченні.
3. Речення. Порядок слів в англійському реченні.
4. Комунікативні типи речень. Розповідні, питальні та заперечні, питально-заперечні речення.
5. Типи питальних речень.
6. Умовні речення.
7. Читання та письмовий переклад зі словником рідною мовою оригінального тексту з фаху.

Рекомендована література³:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.

² (5 год.) – зазначено сумарну кількість годин, передбачених на вивчення теми за усіма видами робіт: лекції, практичні і самостійна робота студента.

³ Зазначається до десяти джерел, які є найбільш важливими для/при опануванні даної теми.

5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. – К. : Ленвіт, 2005. – 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. – 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс англійського языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. – 2-е изд., перераб. – М. : Наука, 1993. – 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. – Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. – 312 p.

ТЕМА 2. Система дієслівних часів англійської мови (5 год.).

Лекція 2. Система дієслівних часів англійської мови. Активний та пасивний стан: значення, утворення, особливості перекладу (2 год.).

Практичне заняття – 1 год.

1. Система дієслівних часів англійської мови. Дієслівні категорії, поширені в академічному дискурсі.

Завдання для самостійної роботи

(2 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Засоби висловлення думки в простому розповідному реченні (ствердження і заперечення).
2. Загальні і спеціальні питання, у тому числі з модальними дієсловами can, could, may, should, must, have to.
3. Способи вираження майбутнього часу в англійській мові.
4. Способи висловлювати дозвіл, можливість, необхідність, спонуку.
5. Читання та письмовий переклад зі словником рідною мовою оригінального тексту з фаху.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. – Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. – 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. – 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 576 с.

5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. – К. : Ленвіт, 2005. – 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. – 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс англійського языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. – 2-е изд., перераб. – М. : Наука, 1993. – 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. – Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. – 312 p.

ТЕМА 3. Спосіб дієслів як граматична категорія. Неособові форми дієслова. (5 год.).

Лекція 3. Спосіб дієслів як граматична категорія. Неособові форми дієслова та їхні звороти: функції, переклад, вживання в академічному дискурсі.
Особливості пунктуації в англomовному науковому тексті (2 год.).

Практичне заняття – 1 год.

Неособові форми дієслова та їхні звороти: функції, переклад, вживання в академічному дискурсі. Особливості пунктуації в англomовному науковому тексті.

Завдання для самостійної роботи (2 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англomовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання.

1. Активний стан дієслова: особливості вживання.
Часова система англійського дієслова в активному стані:
  - *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
  - *Present, Past, Future Progressive; Future Progressive-in- the Past;*
  - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past.*
2. Пасивний стан дієслова: особливості вживання.
Часова система англійського дієслова в активному стані:
  - *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
  - *Present, Past, Future Progressive; Future Progressive-in- the Past;*
  - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past.*
3. Модальні дієслова та їхні еквіваленти, що реалізують значення необхідності та дозволу у теперішньому та минулому часі. Особливості вживання модальних дієслів в наукових текстах.
4. Граматична категорія означеності / неозначеності.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johansen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

Орієнтовний тест для самоперевірки

I. Rearrange the words into sentences.

1. a I see you should doctor think.
2. from surgery Bulb's are 9 to 12 every Doctor hours morning
3. find the GP's do where I office?
4. anything before had you like this have?
5. body he dizziness his experiences on changing position.
6. often spells do experience dizzy you?
7. they don't hope surgery cure me undergo with I medicine and I need can.

II. Put the verbs in brackets in correct tense and voice form.

1. The blood test often (to use) to diagnose many diseases.
2. She (to diagnose) (as) (a) diabetic in her early childhood.
3. He injured his finger when he (to cut) the meat.
4. He died from the wounds that he (to receive) in the crash
5. They (to take) x-rays of my knee to make sure it wasn't broken.
6. The operation (to be) successful but the patient (to die).
7. The doctor (to say) I can hardly escape an operation.
8. He soon (to recover) after he was operated on for appendicitis.
9. The doctor ordered to take my brother to hospital and they (to operate on) him tomorrow.
10. This syrup also (to sell) in the supermarket, so you don't need to go to the chemist's.

III. Match the parts of the sentences.

1. ... have not been published or under review by researchers, clinicians, and industrial partners from the biomedical, life sciences, medical, and industrial communities.
2. We developed a cohort model to determine the cost effectiveness of vaccinating specific ... .
3. ... options are exhausted in primary care or when opinion or advice is needed from them.
4. Always make sure that your cover letter contains any required ... .
  - A. information and statements described in your target journal's author instructions.
  - B. high risk groups with the 13 valent pneumococcal conjugate vaccine.
  - C. patients are referred to specialists when investigation or therapeutic
  - D. International Conference on Biomedical and Health Informatics' 2019 welcomes original submissions that

ТЕМА 4. Лексика та фразеологія наукового тексту. Концепт, поняття, термін.
Терміносфера фаху (5 год.).

Лекція 4. Лексика та фразеологія наукового тексту. Концепт, поняття, термін.
Терміносфера фаху. Сучасні тенденції термінотворення. Основні способи та прийоми перекладу лексичних одиниць. 2 год.

Практичне заняття – 1 год.

1. Лексика та фразеологія наукового тексту. Концепт, поняття, термін.
Терміносфера фаху. Сучасні тенденції термінотворення. Основні способи та прийоми перекладу лексичних одиниць.

Завдання для самостійної роботи (2 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання.

1. Диференціювати концепт, поняття, термін.
2. Сучасні тенденції термінотворення.
3. Початкові та кінцеві терміноелементи греко-латинського походження.
4. Словотвірні моделі складних іменників в медичній терміносистемі.
5. Лексичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, "фальшиві друзі перекладача").
6. Лексика академічного дискурсу: фразові дієслова. Способи перекладу лексичних одиниць: калькування, конкретизація / генералізація слова.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ "АСМІ", 2010. — 268 с.

3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс англійського язика для аспірантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕСТ

1. Fill each gap with one of the words given in the box.

A. accepted   B. caused   C. eating   D. feeding   E. healing
F. known   G. maintaining   H. Plagued   I. practicing   J. Using

History of Vitamin research

The value of _____(1) certain foods to maintain health was recognized long before vitamins were identified. The ancient Egyptians knew that _____(2) a patient liver would help cure night blindness, now _____(3) to be caused by a vitamin A deficiency. In 1747, the Scottish surgeon James Lind discovered that citrus foods helped prevent scurvy, a particularly deadly disease in which collagen is not properly formed, and is characterized by poor wound _____(4), bleeding of the gums, and severe pain. In 1753, Lind published his Treatise on the Scurvy, which recommended _____(5) lemons and limes to avoid scurvy, which was adopted by the British Royal Navy. This led to the nickname Limey for sailors of that organization. Lind's discovery, however, was not widely _____(6) by individuals in the Royal Navy's Arctic expeditions in the 19th century, where it was widely believed that scurvy could be prevented by _____(7) good hygiene, regular exercise, and by _____(8) the morale of the crew while on board, rather than by a diet of fresh food. As a result, Arctic expeditions continued to be _____(9) by scurvy and other deficiency diseases. In the early 20th century, when Robert Falcon Scott made his two expeditions to the Antarctic the prevailing medical theory was that scurvy was _____(10) by "tainted" canned food.

2. Choose the best answer among A, B, C, and D. Identify the part of speech to which words in italics belong.

Although most Americans consume a wide variety of food *additives* daily, only a small number have been associated _____ reactions.

- A. by   B. to   C. with   D. of

In vitamin **deficiency**, normal body functions can break down and make a person susceptible _____ disease.

- A. to   B. with   C. of   D. for

The combination of vitamin A and iron seems to **reduce** anemia more effectively than either iron or vitamin A alone.

- A. decrease   B. increase   C. shorten   D. minimize

People with diabetes have problems **converting** food **to** energy.

- A. digesting ...to   B. changing ...into   C. exchanging ... for   D. introducing... into

The ancient Egyptians knew that feeding a patient with liver would help cure night blindness, now _____ to be caused by a vitamin A deficiency.

- A. knowing   B. to know   C. known   D. is known

Women of all ages should be _____ about heart disease. All women should take steps to prevent heart disease.

- A. related   B. concerned   C. associated   D. linked

In infants, rickets may **result in** delayed closure of the fontanel (soft spots) in the skull.

- A. cause   B. led to   C. be due to   D. be associated with

Your plasma glucose is measured immediately before and 2 hours after you drink a liquid containing 75 grams of glucose _____ in water.

- A. solved   B. soluble   C. dissolved   D. unsolved

Antibiotics are **essential** tools in improving and maintaining the quality of life by helping to prevent infectious diseases

- A. initial   B. final   C. principle   D. extremely necessary

People with substance abuse problems, e.g. drinking alcohol **excessively**, find it very difficult to take medicines reliably every day.

- A. immoderately   B. frequently   C. irregularly   D. continuously

ТЕМА 5. Наукова комунікація. Особливості наукового стилю англійської мови (2 год.).

Лекція 5. Наукова комунікація. Особливості наукового стилю англійської мови. Жанрова стратифікація англомовного медичного дискурсу. Жанрова стратифікація англомовного медичного дискурсу. Структурно-композиційні, мовні, стилістичні, прагматичні ознаки основних жанрових форм. (2 год.).

Контрольні запитання та завдання

1. Мета і завдання наукової комунікації.
2. Науковий стиль англійської мови.
3. Типи наукового дискурсу.
4. Жанрова стратифікація англомовного медичного дискурсу.
5. Структурно-композиційні, мовні, стилістичні, прагматичні ознаки основних жанрових форм.
6. Способи перекладу лексичних одиниць: словникові відповідники, контекстуальна заміна.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс англійського язика для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 6. Науковий текст як інтелектуальний продукт, результат професійного наукового викладу думки (8 год.).

Практичне заняття — 4 год.

Науковий текст як інтелектуальний продукт, результат професійного наукового викладу думки. Лексичні засоби, кліше, граматичний реєстр вираження **наукової** ідеї, факту, проблеми, гіпотези, теорії як форм наукового пізнання.

Завдання для самостійної роботи

(3 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англійськомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. У чому виражається специфіка наукового тексту?
2. Які основні складові наукового тексту?
3. Обґрунтуйте вимоги до наукового тексту.
4. Основні структурно-сміслові компоненти наукового тексту.
5. Засоби вираження різних форм наукового пізнання.
6. Комунікативні бар'єри, що можуть перешкоджати поширенню наукової інформації.

7. Способи перекладу лексичних одиниць: словникові відповідники, контекстуальна заміна.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 7. Вторинно-інформаційні жанри. Реферат як самостійне наукове дослідження (8 год.).

Практичне заняття – 4 год.

Вторинно-інформаційні жанри. Реферат як самостійне наукове дослідження. Типи рефератів (abstract, synopsis, summary, essay). Опрацювання матеріалу дослідження, джерела інформації. Оглядовий переклад англomовного наукового тексту. Переклад заголовків книг і статей.

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англomовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Поняття про «первинні» та «вторинні» жанри англomовного наукового дискурсу.
2. Функціональне призначення вторинно-інформаційних жанрів.
3. Типи рефератів (abstract, synopsis, summary, essay). Написання рефератів як аналітико-синтетичний вид обробки первинних наукових текстів.

4. Структурно-сміслові, лексичні, граматичні характеристики різних типів рефератів.
5. Загальні вимоги до написання рефератів.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 8. Вторинно-інформаційні жанри. Анотація наукової статті (6 год.).

Практичне заняття — 4 год.

Вторинно-інформаційні жанри. Анотація наукової статті.

Види анотацій. Мовно-стилістичні та структурно-композиційні особливості анотації. Архітектоніка тексту: типи абзаців, їх побудова. Засоби логічної, змістової та композиційної цілісності тексту.

Завдання для самостійної роботи

(2 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англійськомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Призначення анотації.
2. Обсяг анотації, дотримання логічності її структури.
3. Структурно-сміслові, лексичні, граматичні характеристики різних типів рефератів.

4. Засоби логічної, змістової та композиційної цілісності тексту. Поняття про текстові конектори, маркери та індикатори.
5. Типи абзаців, їх побудова.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 9. Вторинно-інформаційні науково-критичні жанри (4 год.) .

Практичне заняття — 2 год.

Вторинно-інформаційні науково-критичні жанри. Мовно-стилістичні та структурно-композиційні особливості критичного відгуку на статтю.

Завдання для самостійної роботи

(2 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Призначення критичного відгуку на статтю.
2. Обсяг критичного відгуку на статтю, дотримання логічності його структури.
3. Структурно-сміслові, лексичні, граматичні характеристики критичного відгуку на статтю.
4. Засоби логічної, змістової та композиційної цілісності тексту. Поняття про текстові конектори, маркери та індикатори.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 10. Типи наукових досліджень (experiment, case-control studies, cohort studies, trials, variables) (8 год.).

Практичне заняття – 4 год.

Типи наукових досліджень (experiment, case-control studies, cohort studies, trials, variables). Основні методологічні параметри наукового дослідження, засоби їх вираження в англомовних наукових текстах.

Завдання для самостійної роботи (4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Основні методологічні параметри наукового дослідження.
2. Засоби вираження змісту й програми наукових досліджень в англомовних наукових текстах:
  - лексичні;
  - граматичні;
  - стилістичні.
3. Основні типи зміни структури речення при перекладі з англійської на українську.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 11. Жанри формально-первинної наукової комунікації. Оглядова стаття (8 год.)

Практичне заняття – 4 год.

Жанри формально-первинної наукової комунікації. Оглядова стаття.(Review articles, Literary review). Типи (Non-systematic, Systematic reviews, Meta-analysis), їхні структурно-композиційні та мовно-стилістичні особливості.

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англійського тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Типи та функції оглядової журнальної статті.
2. Структурно-композиційні характеристики оглядової журнальної статті.
3. Мовні (лексичні, граматичні) та стилістичні особливості оглядової журнальної статті.
4. Допоміжні елементи наукового тексту: ілюстративний матеріал, таблиця, посилання, скорочення, додаток, літературне джерело.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johanssen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

СИТУАТИВНИЙ ТЕСТ

I. Here are some extracts from an article in the *Scandinavian Journal of Work, Environment and Health*, 2015; 41(3):247- 258. Using the list of headings given in exercise 11 try to identify which parts of the article are taken from and arrange them in correct logical order.

a) The findings of this prospective cohort study showed significant dose–response relationships between measures of vibration exposure and outcomes of neurosensory disorders and reduced work ability among HTVexposed workers. Measures of daily vibration exposure calculated with alternative frequency weightings of acceleration magnitude provided the same predictions of the occurrence of finger numbness in the exposed workers.

b) At the cross-sectional survey, the study groups were comparable for individual characteristics (table 1). Vibration exposure in terms of daily duration and A(8) W_{hi} (ie, weighted with the four alternative frequency weightings of acceleration magnitude) was greater among the stone workers than forestry operators, although duration of exposure (years) was similar in the two groups.

The prevalence and cumulative incidence of peripheral neurosensory disorders and reduced work ability were significantly greater among the HTV-exposed workers than the controls (table 2).

c) Occupational exposure to hand-transmitted vibration (HTV) is associated with an increased risk of vascular, neurological, and musculoskeletal disorders in the upper limbs of the exposed workers, collectively known as the hand-arm vibration syndrome (HAVS) (1). The vascular component of HAVS is represented by a secondary form of Raynaud's phenomenon called vibration-induced white finger; the neurological component is characterized by a peripheral, diffusely distributed neuropathy with predominant sensory impairment; the musculoskeletal component includes abnormalities in the muscle, tendon, bones, and joints of the upper extremities. The aim of this longitudinal study was to investigate the exposure–response relationships of HTV exposure to peripheral neurosensory disorders and reduced work ability in the vibration risk cohort.

d) Relationships of neurosensory disorders and reduced work ability to alternative frequency weightings of hand-transmitted vibration

e) The European Commission supported this research under the Quality of Life and Management of Living Resources program – Project No. QLK4-2002-02650 (VIBRISKS). The authors declare no competing interests.

f) This is the first epidemiological study with a prospective cohort design that investigates the relationships of neurosensory disorders and reduced work ability to vibration exposure assessed by means of a set of alternative frequency weightings of hand-transmitted vibration (HTV). The study provides epidemiological support to the choice of appropriate frequency weightings of HTV by ISO (International Organization for Standardization) standards.

g) The cohort included 249 HTV-exposed workers (215 forestry operators and 34 stone workers) and 138 control men employed at the same companies and unexposed to HTV (129 maintenance operators, 5 inspectors, 4 supervisors).

The HTV-exposed workers and the controls were interviewed on their personal, work, and health histories using a structured questionnaire developed within the EU research project VIBRISKS (4).

The statistical analysis of data was performed with the Stata software, version 13.1 (Stata Corp, State College, TX, USA, 2013).

ТЕМА 12. Жанри формально-первинної наукової комунікації. Експериментальна журнальна стаття (research paper) (8 год.).

Практичне заняття – 4 год.

Структурно-композиційні особливості жанру. Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоку “Results” (Describing data / findings. Analysing data. Summarizing the data in visual form). Оформлення таблиць, ілюстративного матеріалу.

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Функції експериментальної наукової журнальної статті.
2. Структурно-композиційні характеристики експериментальної журнальної статті.
3. Функціонально-сміслова організація, лексичні та граматичні засоби написання блоку “Results”.
4. Лексичні та граматичні засоби для оформлення таблиць, графіків, іншого ілюстративного матеріалу.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 13. Експериментальна журнальна стаття (research paper) (8 год.).

Практичне заняття — 4 год.

Експериментальна журнальна стаття (research paper) (7 год.). Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоків “Methods and Materials” та “Introduction”.

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).

2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Функціонально-сміслова організація, лексичні та граматичні засоби написання блоку “Methods and Materials”.
2. Поширені скорочення а англомовному медичному дискурсі.
3. Одиниці вимірювання та їх умовні позначення. Головні одиниці СІ.
4. Функціонально-сміслова організація, лексичні та граматичні засоби написання блоку “Introduction”. Засоби передачі аргументованості думки.
5. Ключові речення. Засоби, що забезпечують логічну та смислову цілісність тексту.
6. Оформлення цитати і посилань.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 14. Експериментальна журнальна стаття (research paper) (8 год.).

Практичне заняття — 4 год.

Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоку “Discussion” (Describing the results).

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).

2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання.

1. Структурно-композиційні елементи блоку “Discussion”.
2. Функціонально-сміслова організація, лексичні та граматичні засоби написання блоку “Introduction”. Засоби передачі аргументованості думки.
3. Непряма мова. Правила цитування. Оформлення цитати і посилань.
4. Способи перекладу: міжгалузева та внутрішньогалузева омонімія термінів і переклад.
5. Способи перекладу лексичних одиниць: Вибір лексичного відповідника із синонімічного ряду. Антонімічний переклад. Описовий переклад.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 15. Експериментальна журнальна стаття (research paper) (4 год.).

Практичне заняття — 2 год.

Експериментальна журнальна стаття (research paper). Функціонально-сміслова організація та мовно-стилістичні характеристики блоку “Conclusion”. Заголовковий комплекс. Виявлення вдячності (acknowledgement). Способи оформлення посилань на джерела.

Завдання для самостійної роботи

(2 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).

2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Структурна організація блоку “Conclusion”.
2. Лексичні та граматичні характеристики блоку “Conclusion”.
3. Блок «Acknowledgement» як компонент наукової статті: структура, мовні засоби.
4. Способи оформлення посилань на джерела:
  - Alphabet-number system, e.g. ‘As reported in [4], ...’.
  - Citation order system

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 16. Периферійні жанри наукового дискурсу (4 год.).

Практичне заняття — 2 год.

Периферійні жанри наукового дискурсу. Стаття — описання клінічного випадку (case-report), доповіді (conference abstracts, conference report), їхні структурно-композиційні та мовно-стилістичні характеристики.

Завдання для самостійної роботи

(2 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Структурно-композиційні та мовно-стилістичні характеристики статті – описання клінічного випадку (case-report).
2. Структурно-композиційні та мовно-стилістичні характеристики конференційної доповіді (conference abstracts, conference report).
3. Граматична омонімія дієслова that, граматична омонімія дієслова to be, граматична омонімія дієслова to do та їх переклад в наукових текстах.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 17. Жанри конференційного спілкування (4 год.).

Практичне заняття – 2 год.

Типи (інформаційне повідомлення, тези доповіді, усна і стендова доповіді, комп'ютерна презентація PowerPoint, роздавальний матеріал (хендаут), матеріали конференції).

Завдання для самостійної роботи

(2 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англійського тексту за вибором аспіранта.
3. Підготовка доповіді на наукову конференцію англійською мовою (2-3 стор.).

Контрольні запитання та завдання

1. Основні жанри конференційного спілкування. Усні і письмові канали спілкуванні.
2. Структурно-композиційні та мовно-стилістичні характеристики інформаційного повідомлення.
3. Структурно-композиційні та мовно-стилістичні характеристики тез, усної і стендової доповіді.
4. Додаткові засоби усного наукового повідомлення: комп'ютерна презентація PowerPoint, роздавальний матеріал (хендаут), матеріали конференції).
5. Поняття про неожанри наукового дискурсу.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс англійського языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 18. Складання CV (резюме) / Bio-data. (4 год.).

Практичне заняття – 2 год.

Складання CV (резюме) / Bio-data. Типи. Лексичні, граматичні, структурні засоби, кліше.

Завдання для самостійної роботи

(2 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англійського тексту за вибором аспіранта.
3. Підготовка повідомлення на теми: “Моє дисертаційне дослідження”; «Коло моїх наукових та професійних інтересів».

Контрольні запитання та завдання

1. Типи і формат CV (резюме) / Bio-data.
2. Лексичні, граматичні, структурно засоби, кліше.
3. Прикметники та прислівники у науковому тексті: вживання, способи утворення.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс англійського языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 19. Біологічні системи як об'єкти вивчення. Типи (лекції, інструкції), їхні стилістичні, граматичні, лексико-семантичні характеристики (8 год).

Практичне заняття — 4 год.

Біологічні системи як об'єкти вивчення. Види біологічних систем. Типи науково-педагогічного дискурсу. Типи (лекції, інструкції), їхні стилістичні, граматичні, лексико-семантичні характеристики.

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання.

1. Лексичний матеріали (терміни, професійні вирази), що стосується теми.

2. Поняття про науково-педагогічний дискурс. Основні жанри науково-педагогічного дискурсу.
3. Стилiстичні, граматичні, лексико-семантичні характеристики лекції як жанру науково-педагогічного дискурсу.
4. Додаткові засоби при проведенні лекційного заняття: комп'ютерна презентація PowerPoint, роздавальний матеріал (хендаут).

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс англійського язика для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 20. Принципи організації та функціонування клітинного, тканинного, організмowego рівнів життя. Суміжні жанри наукового дискурсу (8 год.).

Практичне заняття — 4 год.

Принципи організації та функціонування клітинного, тканинного, організмowego рівнів життя. Суміжні жанри наукового дискурсу). Статті типу «обговорення за круглим столом», «інтерв'ю», повідомлення (про конференції, що мають відбутися, про нові наукові й технічні розробки) їхні жанрово-стилістичні характеристики.

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англomовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Терміни для описання принципів організації та функціонування клітинного, тканинного, організмowego рівнів життя. Відповідні грецькі та латинські терміноелементи.
2. Поняття про суміжні жанри наукового дискурсу.
3. Мовні характеристики та особливості перекладу статей типу «обговорення за круглим столом», «інтерв'ю», повідомлення (про конференції, що мають відбутися, про нові наукові й технічні розробки) .

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 21. Організм людини як біологічна система. Особливості перекладу патентних заявок (8 год).

Практичне заняття — 4 год.

Організм людини як біологічна система. Особливості перекладу патентних заявок. Структурно-композиційні характеристики.

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англomовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Терміни для описання організму людини як біологічної системи. Відповідні грецькі та латинські терміноелементи.

2. Поняття про суміжні жанри наукового дискурсу: патентні заявки.
3. Структурні, мовні характеристики та особливості перекладу патентних заяв (титильна частина; попередній опис; повний опис; патентна формула; відомості про патентного повіреного).

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johansen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 22. Нозологія, номенклатура та класифікація захворювань. Жанри неформальної наукової комунікації (8 год.).

Листи-запрошення до участі в наукових форумах, листи-запити та рекомендаційні листи, їхні жанрово-стилістичні характеристики. Заповнення анкет. Типи жанрів неформальної наукової комунікації (“електронна групова дискусія” і “науковий блог”), їхні характеристики.

Практичне заняття — 4 год.

Нозологія, номенклатура та класифікація захворювань. Нозологія, етіологія та патогенез. Типи ділових листів. Листи-запрошення до участі в наукових форумах, листи-запити та рекомендаційні листи, заповнення анкет, їхні жанрово-стилістичні характеристики.

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англійськомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Терміни та відповідні грецькі та латинські терміноелементи, що стосуються нозології, номенклатури та класифікації захворювань.
2. Поняття про неформальну наукову комунікацію: змістові, мовні та стилістичні особливості.
3. Жанри типу “електронна групова дискусія” і “науковий блог”, їхні характеристики.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johanssen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 23. Нозологія, етіологія та патогенез. Типи ділових паперів (7 год.).

Структурно-композиційні, мовно-стилістичні особливості подання на грант, складання науково-дослідного проекту.

Практичне заняття — 4 год.

Структурно-композиційні, мовно-стилістичні особливості подання на грант, складання науково-дослідного проекту.

Завдання для самостійної роботи

(3 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англomовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Терміни та відповідні грецькі та латинські терміноелементи, що стосуються нозології, етіології та патогенезу захворювань.
2. Граматичні засоби для опису етіології та патогенезу захворювань.
3. Поняття про неформальну наукову комунікацію: змістові, мовні та стилістичні особливості.
4. Жанри типу “електронна групова дискусія” і “науковий блог”, їхні характеристики.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 24. Постановка діагнозу. Різновиди медичних форм та їх заповнення (8 год.).

Збір анамнезу (past medical history, family history, social history). обстеження, ознаки та симптоми. Стандартні медичні аббревіатури. Жанрові та лексико-граматичні характеристики поінформованої добровільної згоди пацієнта на заплановані медичні процедури.

Практичне заняття – 4 год.

Постановка діагнозу. Різновиди медичних форм та їх заповнення . Збір анамнезу (past medical history, family history, social history). обстеження, ознаки та симптоми. Стандартні медичні аббревіатури.

Завдання для самостійної роботи

(3 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).

2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Терміни та відповідні грецькі та латинські терміноелементи, що стосуються постановки діагнозу.
2. Лексичні та граматичні засоби, що використовуються при зборі анамнезу. Типи анамнезу.
3. Різновиди медичних форм та особливості їх заповнення.
4. Стандартні медичні аббревіатури.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕСТ

I. Define each of the following terms (write the appropriate letter to the left of each number).

Tactile or touch sensation (thigmesthesia): 1. *Anesthesia*; 2. *Hyperesthesia*; 3. *Hypoesthesia*.

a) absence of touch appreciation; b) decrease of touch appreciation; c) exaggeration of touch sensation, which is often unpleasant

Pain sensation (algnesia): 4. *Analgesia*; 5. *Hypoalgesia*; 6. *Hyperalgesia*.

d) exaggeration of pain appreciation, which is often unpleasant; e) absence of pain appreciation; f) decrease of pain appreciation.

Temperature sensation, both hot and cold (thermesthesia): 7. *Thermhyperesthesia*; 8. *Thermanalgesia*; 9. *Thermhyposthesia*

g) absence of temperature appreciation; h) decrease of temperature appreciation; i) exaggeration of temperature sensation, which is often unpleasant.

Sensory perversions: 10. *Paresthesia*; 11. *Dysgeusia*; 12. *Dyesthesia*.

j) condition characterized by alterations of the sense of taste which may range from mild to severe, including gross distortions of taste quality; k) abnormal sensations perceived without specific stimulation. They may be tactile, thermal or painful; episodic or constant; l) painful sensations elicited by a nonpainful cutaneous stimulus such as a light touch or gentle stroking over affected areas of the body, sometimes referred to as hyperpathia or hyperalgesia. Often perceived as an intense burning, dyesthesias may outlast the stimulus by several seconds.

HEALTH CERTIFICATE

Candidate for the Jagiellonian University, Faculty of Medicine

BIOGRAPHICAL DATA

1. Surname.....First names.....

2. Date of birth:.....

3. Home address:.....

PREVIOUS MEDICAL RECORD

1. Candidate's medical history:

- Congenital or acquired disability.....
- Chronic conditions.....
- Medication (temporary/longstanding).....
- Hospitalisation, date, diagnosis.....

2. Family diseases.....

3. Other information.....

MEDICAL EXAMINATION

1. Height.....Weight.....

Blood pressure.....Pulse.....per minute

2. General blood and urine tests.....

3. Mental health.....

4. Chest X-ray: Date.....Result.....

MEDICAL CONCLUSION (delete, if not applicable)

1. Candidate is in a good health and hence able to commence medical studies.....

2. Other conclusions:

a. Second opinion of specialist required.....

b. Required continuous medical observation.....

c. Relevant diagnosis.....

.....

Place Date

.....
Physician's name and signature (incl. official stamp)

ТЕМА 25. Постановка діагнозу. Лист-направлення (8 год.).

Методи візуалізації, лабораторні дослідження. Повідомлення про результати обстеження та план лікування. Жанрово-стилістичні особливості листа-направлення (letter of referral).

Практичне заняття – 4 год.

Постановка діагнозу. Лист-направлення

Методи візуалізації, лабораторні дослідження. Повідомлення про результати обстеження та план лікування. Жанрово-стилістичні та лексико-граматичні особливості при написанні листа-направлення (letter of referral).

Завдання для самостійної роботи

(3 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Терміни та відповідні грецькі та латинські терміноелементи, що стосуються постановки діагнозу.
2. Лексичні та граматичні засоби, що використовуються при описі / обговоренні результатів лабораторних досліджень та результатів, отриманих за допомогою різних методів візуалізації.
3. Структурно-композиційні, мовно-стилістичні особливості листа-направлення (letter of referral).

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. — 112 p.

7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. – 2-е изд., перераб. – М. : Наука, 1993. – 283 с.

8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. – Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. – 312 p.

СИТУАТИВНИЙ ТЕСТ

I. Look at the fragment of a clinical reporting form. Expand the rubrics into full questions the ophthalmologist may ask by interviewing the patient.

Ophthalmology Associates of the Valley Returning Patient History Questionnaire

Patient's Name _____ Today's Date _____ Primary
Care Physician _____

Medication Allergies: (Please List Drug and Reaction):

Reason for today's visit (Are you currently experiencing any of the following symptoms?):

No ☐ Routine exam, no particular symptoms (Your insurance may not cover routine exams)

Yes (please circle below)

 eye pain   burning,   itching or scratching sensation   redness   tearing
 discharge   blurred or fuzzy vision   double vision   problems with glasses
 flashing lights   cobwebs, dark spots or dark veils   headache

other _____

Eye History: Have you had any NEW eye problems, injuries, or surgeries since the last visit?

No Yes (if yes, give details)

ТЕМА 26. Терапевтичні підходи в лікуванні. Інформаційні документи (7 год.).
Хімічні, фізичні та біологічні методи. Типи інформаційних документів (оголошення, описання курсів та програм). Ввічливість та політична коректність при спілкуванні (вибір слів, мотивований тактовністю).

Практичне заняття – 4 год.

Терапевтичні підходи в лікуванні. Інформаційні документи. Хімічні, фізичні та біологічні методи. Типи інформаційних документів (оголошення, описання курсів та програм). Ввічливість та політична коректність при спілкуванні (вибір слів, мотивований тактовністю).

Завдання для самостійної роботи

(3 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Терміни та відповідні грецькі та латинські терміноелементи, що стосуються хімічних, фізичних та біологічних методів лікування.
2. Лексичні та граматичні засоби, що використовуються при описі / обговоренні хімічних, фізичних та біологічних методів лікування.
3. Мовно-стилістичні характеристики основних типів інформаційних документів (оголошення, описання курсів тощо).
4. Ввічливість та політична коректність при спілкуванні (вибір слів та граматичних структур, мотивований тактовністю).

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕСТ

I. Choose the best answer for each question.

1. Which orbital bone is most likely to fracture with blunt trauma to the eye?
  - a. zygomatic
  - b. maxillary
  - c. ethmoid
  - d. sphenoid

2. What is glaucoma?
- a. retinal damage from high intraocular pressure
  - b. optic nerve death caused by mechanical stretching forces
  - c. ischemic nerve damage from decreased blood perfusion gradients
  - c. none of the above
3. Which of the following is a risk factor for retinal detachment?
- a. black race
  - b. male sex
  - c. presbyopia
  - d. myopia
4. A man calls the office complaining of splashed bleach in his eye. You should instruct him to:
- a. patch the eye and immediately go to the office
  - b. irrigate the eye for 15 minutes and then go to the office
  - c. immediately apply lubricating ointment and then go to the office
  - d. immediately wash the eye with contact saline solution and go to the office if he notices any change in vision
5. A woman presents to you complaining of a red, watering eye for the past two days with stinging and some photophobia. Her vision has dropped slightly to 20/30. She has a history of diabetes and taking drops for glaucoma, but is otherwise healthy. The most likely cause of her redness is:
- a. angle-closure glaucoma
  - b. viral conjunctivitis
  - c. diabetic retinopathy
6. A myopic eye focuses images:
- a. in front of the lens
  - b. In front of the retina
  - c. behind the retina
  - d. Behind the cornea

ТЕМА 27. Хірургічне лікування. Науково-дослідний проект (8 год.).

Напрямки сучасної хірургії. Структурно-композиційні, мовно-стилістичні особливості подання на грант та складання науково-дослідного проекту.

Практичне заняття – 4 год.

Хірургічне лікування. Науково-дослідний проект.

Напрямки сучасної хірургії. Структурно-композиційні, мовно-стилістичні особливості подання на грант та складання науково-дослідного проекту.

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).

2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Терміни та відповідні грецькі та латинські терміноелементи, що стосуються хірургічних методів лікування.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 26. Терапевтичні підходи в лікуванні. Інформаційні документи (7 год.). Хімічні, фізичні та біологічні методи. Типи інформаційних документів (оголошення, описання курсів та програм). Ввічливість та політична коректність при спілкуванні (вибір слів, мотивований тактовністю).

Практичне заняття – 4 год.

Терапевтичні підходи в лікуванні. Інформаційні документи. Хімічні, фізичні та біологічні методи. Ввічливість та політична коректність при спілкуванні (вибір слів, мотивований тактовністю).

Типи інформаційних документів (оголошення, описання курсів та програм).

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series — 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ТЕМА 27. Хірургічне лікування. Науково-дослідний проект (8 год.).

Напрямки сучасної хірургії. та її терміносфера (терміни, професіоналізми, галузева фразеологія). Записи в журналі оперативних втручань. Типи жанрів неформальної наукової комунікації (“електронна групова дискусія” і “науковий блог”), їхні характеристики.

Практичне заняття — 4 год.

Хірургічне лікування. Записи в журналі оперативних втручань. Типи жанрів неформальної наукової комунікації

Завдання для самостійної роботи

(4 год.)

1. Підготовка до практичного заняття (виконання вправ та завдань).
2. Огляд літератури відповідно до теми заняття; опрацювання англомовного тексту за вибором аспіранта.

Контрольні запитання та завдання

1. Терміни та відповідні грецькі та латинські терміноелементи, що стосуються хірургічних методів лікування.
2. Лексико-граматичні особливості записів в журналі оперативних втручань.
3. Типи жанрів неформальної наукової комунікації (“електронна групова дискусія” і “науковий блог”), їхні характеристики.

Рекомендована література:

1. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці: Рута, 1998.
2. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації. — Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. — 268 с.
3. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. — 242 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. — Вінниця: Нова Книга, 2004. — 576 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Г.Е. Бакаева та ін. — К. : Ленвіт, 2005. — 119 с.
6. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. — 112 p.
7. Learn to Read Science: Курс англійського языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. — 2-е изд., перераб. — М. : Наука, 1993. — 283 с.
8. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 312 p.

ЗАВДАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Речення. Порядок слів в англійському реченні.
2. Комунікативні типи речень. Розповідні, питальні та заперечні, питально-заперечні речення.
3. Типи питальних речень.
4. Іменник. Однина та множина іменників. Присвійний відмінок.
5. Артикль (*a/an; the*).
6. Займенник. Особові, присвійні, вказівні, питальні займенники. Неозначені займенники *some, any, somebody, something, anybody, anything* і заперечні займенники *no, nobody, nothing*. Кількісні займенники *many, much, few, a few, little, a little*. Неозначено-особовий займенник *one*. Підсилювальні та зворотні займенники.
7. Зворот *there is, there are*. Слова - замітники.
8. Прикметник. Ступені порівняння.
9. Прислівник. Ступені порівняння.
10. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.
11. Прийменник. Прийменники часу. Прийменники місця. Прийменники руху.
12. Безособові речення.
13. Дієслово. Допоміжні та смислові дієслова, дієслово-зв'язка.
14. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.
15. Часова система англійського дієслова в активному стані:

- *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
  - *Present, Past, Future Progressive; Future Progressive-in- the Past;*
  - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past.*
16. Часова система англійського дієслова в пасивному стані:
- *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
  - *Present, Past Progressive;*
  - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past).*
17. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Ознаки модальності *to be + Infinitive, to have + Infinitive, ~should + Infinitive*. Модальні дієслова з перфектним інфінітивом.
18. Узгодження часів.
19. Пряма та непряма мова.
20. Умовні речення.
21. Безособові форми дієслова. Дієприкметник. Інфінітив. Герундій.
22. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.
23. Ввідні дієслова (*see, hear, know, want...*) як ознаки тричленної дієслівної конструкції з інфінітивом і її значення. Ввідний елемент (*is said, is known, seem ...*) як ознака суб'єктного інфінітивного звороту (*He is said to arrive soon*) і його значення.
24. Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови наукової літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.
25. Лексика та фразеологія наукового тексту. Концепт, поняття, термін. Терміносфера фаху. Понятійний апарат. Сучасні тенденції термінотворення. Основні способи та прийоми перекладу лексичних одиниць.
26. Жанрова стратифікація англомовного медичного дискурсу. Структурно-композиційні, мовні, стилістичні, прагматичні ознаки основних жанрових форм.
27. Вторинно-інформаційні жанри.
28. Жанри формально-первинної наукової комунікації.
29. Периферійні жанри наукового дискурсу.
30. Жанри конференційного спілкування.
31. Периферійні типи науково-педагогічного дискурсу.
32. Суміжні жанри наукового дискурсу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Програма з англійської мови для професійного спілкування / Г.Е. Бакаева [та ін.]. – К. : Ленвіт, 2005. – 119 с.
2. Бурбак О.Ф. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). — Чернівці : Рута, 1998. — 125 с.
3. Ільченко О.М. Англійська мова для науковців. — К., 1996. – 242 с.
4. Знаменська І.В., Пісоцька О.О., Костенко В.Г. Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). Англійська мова для фахівців у галузі медицини (Частина І). / Підручник з англійської мови для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації.— Полтава: ТОВ “АСМІ”, 2010. – 268 с.

5. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. – Вінниця : Нова Книга, 2004. – 576 с.
6. Коваленко А.Я. Науково-технічний переклад / А.Я. Коваленко. – Тернопіль : Видавництво Карп'юка, 2004. – 284 с.
7. Рубцова М.Г. Чтение и перевод английской научно-технической литературы : лексико-грамматический справочник / М.Г. Рубцова. – М. : АСТ : Астрель, 2002. – 384 с.
8. Hewings M. Cambridge Academic English B2 Upper Intermediate. Student's Book An Integrated Skills Course for EAP. – Cambridge University Press 2012. – 183 p.
9. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. – Cambridge University Press 2008. – 176 p.
10. Lysanets Yu. Medical English for Academic Purposes / Yu. Lysanets, O. Bieliaieva, M. Melaschenko. – Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. – 312 p.
11. Tamzen A., Cagnolb B. Cambridge English for Scientists: Cambridge University Press, 2011. – 108 p.
12. Yakhontova T.V. English Academic Writing Львов: ПАИС Издание - второе 2003 год. – 220 с.

Додаткова:

1. Clinical Chemistry Guide to Scientific Writing: Available at: http://www.aacc.org/publications/clin_chem/ccgsw/Pages/default.aspx#
2. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CEFR) [http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre_en.asp]
3. Johannsen K.; Milner M.; O'Brien J; Sanchez H.; Williams I. English for Health Sciences: Professional English Series – 2007. – 112 p.
4. Learn to Read Science: Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Н.И. Шахова, В.Г. Рейнгольд, В.И. Салистра и др. ; отв. редакторы Е.Э. Бреховских, М.Г. Рубцова ; Каф. иностр. языков РАН. – 2-е изд., перераб. – М. : Наука, 1993. – 283 с.
5. Strunk W., White E. The Elements of Style, Available at: <http://www.bartleby.com/141/>.
6. Zeiger M. Essentials of Writing Biomedical Research Papers, McGraw Hill Professional, 2007. – 443 p.